

Zbornik sudske prakse

Predmet C-34/17

**Eamonn Donnellan
protiv
The Revenue Commissioners**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio High Court (Irska))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Uzajamna pomoć kod naplate potraživanja – Direktiva 2010/24/EU – Članak 14. – Pravo na djelotvoran pravni lijek – Povelja Europske unije o temeljnim pravima – Članak 47. – Mogućnost tijela kojem se upućuje zahtjev da odbije pomoć kod naplate zbog toga što potraživanje nije bilo uredno dostavljeno”

Sažetak – Presuda Suda (drugo vijeće) od 26. travnja 2018.

1. *Usklađivanje zakonodavstava – Uzajamna pomoć kod naplate poreznih potraživanja – Načelo uzajamnog povjerenja – Doseg – Ograničenja – Usko tumačenje*

(Direktiva Vijeća 2010/24)

2. *Usklađivanje zakonodavstava – Uzajamna pomoć kod naplate poreznih potraživanja – Mjere naplate ili mjere predostrožnosti – Sporovi – Ovlast tijela kojem se upućuje zahtjev – Ovlast odbijanja pomoći kod naplate – Pretpostavke*

(Direktiva Vijeća 2010/24, čl. 14. st. 2.; Povelja Europske unije o temeljnim pravima, čl. 47.)

3. *Usklađivanje zakonodavstava – Uzajamna pomoć kod naplate poreznih potraživanja – Mjere naplate ili mjere predostrožnosti – Sporovi – Zahtjev za naplatu potraživanja u vezi s novčanom kaznom izrečenom u drugoj državi članici – Odbijanje tijela kojem se upućuje zahtjev da izvrši navedeni zahtjev zbog neuredne dostave potraživanja – Dopuštenost*

(Direktiva Vijeća 2010/24, čl. 14. st. 1. i 2.; Povelja Europske unije o temeljnim pravima, čl. 47.)

1. Uvodno treba podsjetiti da načelo uzajamnog povjerenja među državama članicama u pravu Unije ima temeljno značenje s obzirom na to da omogućuje stvaranje i održavanje prostora bez unutarnjih granica. To načelo svakoj od tih država nalaže, osobito u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde, da smatra, osim u iznimnim okolnostima, da sve ostale države članice poštuju pravo Unije i konkretno temeljna prava priznata tim pravom (mišljenje 2/13 (Pristupanje Europske unije EKLJP-u) od 18. prosinca 2014., EU:C:2014:2454, t. 191. i navedena sudska praksa).

Budući da ulazi u područje unutarnjeg tržišta, a ne u područje slobode, sigurnosti i pravde, Direktiva 2010/24 zasniva se i na načelu uzajamnog povjerenja, kao što je prethodno navedeno. Naime, provedba sustava uzajamne pomoći uspostavljene tom direktivom ovisi o postojanju takvog povjerenja među dotičnim nacionalnim tijelima.

Osim toga, ustaljena je sudska praksa da ograničenja načela uzajamnog povjerenja treba tumačiti usko (vidjeti, među ostalim, presude od 14. studenoga 2013., Baláž, C-60/12, EU:C:2013:733, t. 29.; od 16. srpnja 2015., Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, t. 41.; od 25. svibnja 2016., Meroni, C-559/14, EU:C:2016:349, t. 38. i do 23. siječnja 2018., Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, t. 48.).

(t. 40., 41., 50.)

2. Osim što se njome tijelima države kojoj je upućen zahtjev ne dodjeljuje ovlast da nadziru akte države članice koja podnosi zahtjev, Direktivom 2010/24 se u članku 14. stavku 2. izričito ograničava ovlast nadzora njezinih tijela nad aktima države članice kojoj je upućen zahtjev.

Iako je točno da akti koje države članice donesu na temelju sustava uzajamne pomoći uspostavljenog Direktivom 2010/24 moraju biti u skladu s temeljnim pravima Unije, među kojima se nalazi pravo na djelotvoran pravni lijek iz članka 47. Povelje, iz toga uopće ne proizlazi da bi se akti države članice koja podnosi zahtjev morali moći pobijati i pred sudovima te države članice i onima države članice kojoj je upućen zahtjev. Nasuprot tomu, taj sustav pomoći, time što se osobito temelji na načelu uzajamnog povjerenja, omogućava povećanje pravne sigurnosti u pogledu određivanja države članice na čijem području se rješavaju sporovi i tako izbjegavanje *forum shoppinga* (vidjeti analogijom presudu od 21. prosinca 2011., N. S. i dr., C-411/10 i C-493/10, EU:C:2011:865, t. 79.).

Iz toga slijedi da tužba koju zainteresirana osoba podnese u državi članici kojoj je upućen zahtjev kako bi se odbio zahtjev za plaćanje koji joj je uputilo nadležno tijelo države članice radi naplate tog potraživanja nastalog u državi članici kojoj je upućen zahtjev ne može dovesti do ispitivanja zakonitosti tog potraživanja.

Nasuprot tomu, kao što je Sud već istaknuo, ne može se isključiti da tijelo kojem se upućuje zahtjev iznimno može odlučiti da neće pružiti svoju pomoć tijelu koje je podnositelj zahtjeva. Dakle, izvršenje zahtjeva za povrat potraživanja može se odbiti, među ostalim, ako se pokaže da bi to izvršenje moglo negativno utjecati na javni poredak države članice tijela kojem se upućuje zahtjev (vidjeti u pogledu članka 12. Direktive 76/308, kojemu u bitnome odgovara članak 14. Direktive 2010/24, presudu od 14. siječnja 2010., Kyrian, C-233/08, EU:C:2010:11, t. 42.).

S obzirom na to, na Sudu je da nadzire granice u kojima tijela neke države članice, koristeći se nacionalnim poimanjima poput onih koji se odnose na njihov javni poredak, mogu odbiti pružiti svoju pomoć nekoj drugoj državi članici unutar sustava suradnje koji je uspostavio zakonodavac Unije (vidjeti u tom smislu presude od 28. travnja 2009., Apostolides, C-420/07, EU:C:2009:271, t. 56. i 57. i od 25. svibnja 2016., Meroni, C-559/14, EU:C:2016:349, t. 39. i 40.).

(t. 44.-47. i 49.)

3. Članak 14. stavke 1. i 2. Direktive Vijeća 2010/24 od 16. ožujka 2010. o uzajamnoj pomoći kod naplate potraživanja vezanih za poreze, carine i druge mjere u vezi s člankom 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima treba tumačiti na način da im se ne protivi to da tijelo jedne države članice odbije izvršenje zahtjeva za naplatu koji se odnosi na potraživanje povezano s novčanom kaznom izrečenom u drugoj državi članici, poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku, zbog toga što odluka kojom se izriče ta kazna nije bila uredno dostavljena zainteresiranoj osobi prije nego što je zahtjev za naplatu bio podnesen navedenom tijelu primjenom te direktive.

Međutim, kao što je to u bitnome nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 70. svojega mišljenja, situacija u kojoj tijelo koje je podnositelj zahtjeva zahtijeva naplatu potraživanja koje se temelji na odluci koja nije dostavljena zainteresiranoj osobi nije sukladna uvjetu koji uređuje zahtjeve za naplatu iz članka 11. stavka 1. Direktive 2010/24. Naime, budući da se prema toj odredbi zahtjev za naplatu u smislu te direktive ne može podnijeti ako i sve dok se potraživanje i/ili instrument kojim se dozvoljava provedba

u državi članici koja podnosi zahtjev osporava u toj državi članici, takav zahtjev ne može se podnijeti ako zainteresirana osoba nije bila obaviještena o samom postojanju tog potraživanja jer je ta obavijest nužan preduvjet kako bi se ono moglo osporavati.

Usto, to je tumačenje potkrijepljeno člankom 47. Povelje i sudskom praksom Suda u području dostave sudskih pismena. Iz te sudske prakse osobito proizlazi da se, kako bi se jamčilo poštovanje prava propisanih navedenim člankom 47., treba paziti ne samo na to da adresat pismena primi predmetno pismeno već i da mu se omogući da sazna za postupak koji je protiv njega pokrenut u inozemstvu i da stvarno i potpuno razumije njegov smisao i doseg, na način da se može učinkovito koristiti svojim pravima u državi članici pošiljateljici (vidjeti u tom smislu presudu od 16. rujna 2015., *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, t. 31. i 32. i navedenu sudsku praksu). Takva razmatranja relevantna su i u kontekstu Direktive 2010/24. z svega navedenog proizlazi da iznimna situacija poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, u kojoj tijelo jedne države članice zahtijeva od tijela druge države članice da naplati potraživanje povezano s novčanom kaznom o kojoj zainteresirana osoba nije imala saznanja, može opravdano dovesti do odbijanja pomoći potonjeg tijela prilikom naplate. Pomoć propisana Direktivom 2010/24 je, kao što se to navodi u naslovu i različitim uvodnim izjavama potonje direktive, kvalificirana „uzajamnom”, što osobito znači da je na tijelu koje je podnositelj zahtjeva da prije nego što podnese zahtjev za naplatu stvori uvjete u kojima tijelo kojem se upućuje zahtjev može korisno i u skladu s temeljnim načelima prava Unije pružiti svoju pomoć.

(t. 57., 58., 61., 62. i izreka)